

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromaru-joho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmiye.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöëni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvuoramui barëjë'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire maemaemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuijé'ego. ⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae

javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijê'e höjo. ⁸ Börömo mae ajamuiromo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro ⁹ huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuijê'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijê'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Ëhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹² Ëhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ego Vavu hesi iho börömo uuehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi böjëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvajëjo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijê'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituoho

bojamuiromo ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jio-
vahuo'iramu hesi aribövioho no ma-maroraromo'ejarëjo.
Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömoho uehorovoromo
rajahi'ejo.

*God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëninamade
jöhoje.*

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro
Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho
aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu
hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodoho
bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni
ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada
Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömoho höjo. Vavuoho
ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro
jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromo uehoro mae bojëmiromo
hesi arijo'arije röjahirovego jemëro hu mae ga'irarijego.
¹⁸ O jemesi simanoho jiovöhego garomo uvo'irarijego:
Vavuohuro no hesinö javuojöro uövüë'ëro ëhu'ëro ijonö
aji maro raromo'ejarëjo. O uvo'irarijego: Vavuohuro
hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho
börömo bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijego:
Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu
ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso
guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o
ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromomo
ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromomo ²¹ simano
vaeruomaje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are
ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromo iho masijo
jio'amë'oho iosirëmiromo jaruvo majaho röhu ruëre maja
i'o jioröhoho ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i
hu gemu döroho jië'eje. ²² Kerisoro ëhi böröme hijamu
God-ro bövioho bise'oho hesi uhunö bamaho barëjë'eje

huro gemuëro böröme namiromo muebe'amoröhego. Èhi bamahoromo uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obêhe muebe barë'iröhego. ²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo hörü'oho javue. Övo hörü'oho javuë'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoromoroje.

2

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jöhoje.

¹ Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromo jijihonövariijeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaejël'ëro jiiël'ëro. ² Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jijihonövariijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raromarue aru'aho sisë o din'ö'e raromarue aru'aho sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövariijeje. Èahuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Èa hesi ijore ijore jijihonövariijeje. ³ God-are jö bogo eruomaje aehu raromo jijiharüëhi ae aho'obêhe no'o urimë'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'övoromo ëhi jijihonövareje. Èhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'o ëhi bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuë'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'o gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromo maro babamëvadeje. ⁶ Röhu God-ro Keriso'o gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjê'ëro aru'ahoho i'ovahuë'eje.

I'ovahuël'ëro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomë'l'ëro hu'o röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisêho ruahö'öjarueje. ⁷ Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijonöho rovego huro röjahuijego no'o a ioro'iorohu'o garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'o gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromo ajamuijël'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Èhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoromo uehoro mae bojëmijadohuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijël'ëro jemë mae jëve. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejël'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejël'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jijihoromo uvoruomol'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo bamavuadeje ëhuro noehu vael'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Èhuni jemë urimël'i sisël'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabesi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivël'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuële ariböviëro javuël'ëro God-are aribövie javuo'i jemë sine bogo tarivëhële ariböviëro jëvël'ëro bogo God-are aribövioho jëvajëjo. Jemë ëhi jiële sine bogo tarivëhële aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemë bogo Keriso'o gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi

gemuoroho jëvo'i jemesi hahagu raromonövariije. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejë'e ma-raromonövariije. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejë'e God rumo'e jioromo sa'are ëma raromonövariije. ¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'i rori'o numori'o jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvë'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Èhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohë'ëro gororamirovonövareje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Èhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Èjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Èhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'i sino haho'oho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷ Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arujeje.

¹⁹ Èhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijihonövarijoho jaruvoho bogo ëhioho

ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰ God-are aboji harihu'oho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ëjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibiva-jeje. ²¹ Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²² Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimumvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö hu-ruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.

¹ God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ego ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajo-huni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hije. ² Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³ God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ëjöho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴ Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵ Ëmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesirire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahui-jamu baejë'e javue. ⁶ God-hu uhure uehorovade mu hesi

bēhoho aviēhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huē mae bojamui'irōhēni uvadēhi ēhi Iesu Keriso-are ihoro jemē'o bojēmijego baejarujeje Kerisohu ē'ade jō maho jemesiro rovē'ēro.

⁷ Ējō ma hesi muoho God-ro darugo'ēro jiē'ēro na huē baejedoromo suvuore bojemadeje naro ē jō hesi muoho vaenōvo'irodego. ⁸ God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ēhi jeve rōhu God-ro huē baejedoromo ē muoho bojēmijadeje ēhuro Kerisohu huē mae bōrōmo bēhe bojamuaje jō maho sa'a ioro'ioro rajoho majēhibe juvo'irodego. Rōhu ē jō hesi bēhoho bogo ga barē hesi javue. Ējōho huro uevadeje naro ēho majēhiromo ⁹ rōjēhijego ae aho'obēhe garōhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ēhi ēhi a nunire vaejajoho. Ēhuni ē muoho bojemadeje. Bōvi bise'o bamade aho God-ro urimo ē muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰ Subivahuobe rovade hesi bēhoho ēhuro avevejō'oho anera masijohu'o daruge jiē'ēro ō'idōre raro-marue aribōvi ioro'iorohu'o ēho jaburo ekaresiae no gōromo uvoruomorōhego: Ojo'e God uehoro mabēhe gō gō hesi ōrire jiē'ēro ēhu'ēro hesi aribōvioho ajēmibe rovē'e hōjo. ¹¹ Mami gō'e ēhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejadoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemē Jew rajo nosi gemuore gagovēvadeje. ¹² Gagovēvē'ēro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruēro jiē'ēro ēhu'ēro bogo juhuonivo'i uvarujeje: Iae hu ajamui'ajē uvoromo God-are bēhire va'oromo nosi jōho majahijarueje. ¹³ Ēhuni naro jemē uēve: Naehu jemesi jōēni vi'ehi bōrōmo baejajoho nadi ēho uehorovoromo nasi jōēnioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehe baeje ēhuro jemē maro raromo'irar-

ijego.

Kerisohu börömo bëhe uehorovavuaje jöhoje.

¹⁴ Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i uövuë'ego ëhuni naro ague aho hiromo Vavu hesi örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego. ¹⁵ Agane aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi örire naro jemesi jöëni ëninamiromo uavajeje ¹⁶ hesi ajoho börömo bëhëro jië'ëro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojëmego jemesi dë vövöbajo'o ho biririvëvoröhego. ¹⁷ Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioemu hi'iröhego. Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehu sa'a gagore dirume abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abuej'ëro biririvajëhi ëhi jemëro ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ëhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijego. ¹⁸ O jemëro God-are aribövi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'o ho uehorovavuo'i börömo bëhe uehorovavuo avohaje höjo. ¹⁹ Röhu Kerisohu diehi uehorovavujoho noehu ga barë'iröhoho bogo eni javue. Iae ëhi jie röhu na nege jemëro uvo'irarijego huro ëhi uehorovavuaje hö uvego ëhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dë vövöbajo'o ho rarovëvo'iröhego. Na ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰ Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ehesi bëhoho huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere bamahuë'ëro ëhu'ëro huhu ajamuiromo mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehorovaruoho ëho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajëro jië'ëro. ²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiromo hesi ekaresiahu'o ajamuij'ego

ëhuni hesi ihoho mabêhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuaje jöhoje.

¹ God-ro ëhi jemë ajëmijë'ëro jïë'ëro ave jöho ma-jëhi'ië'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro uëvadëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore. ² Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. ³ O God-are Aru'a-hohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. ⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejë'e jëve. Aji'e mu börö-moho gemu bae'irarijigo ëhuni God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje. ⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶ God gemu ae aho'obêhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hijajeje.

⁷ Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rovë'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahöl'öjëvë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuroho ae suvorerëmijade höjo. Èhi jajivë'eje. ⁹ Èjö adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Èhesi bëhoho bogo ëma ajiomo'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromomo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰ Ruvebiromomo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramioromo

dö mare ajiomadeje ehuro ö'idöho sa'aho aho'o huro raro vo barë'iröhëni. ¹¹ Eähuro aviëhi jië'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ehuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majëhibe jijihö'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. ¹² Suvuoro ëhi bojamuijade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuoroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ehuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³ hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ehi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ehuro a duvahonö avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahonö avoho raromo'iramu evare ijönöho bogo asisö'lo va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'lo va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'lo ëma ömoromo jö sisë majahuijë'oho ijönöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-biririvoromo ahörirëro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahörirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ehuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego. ¹⁶ Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimuvorovoromo ehuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu

bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahonö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ego mu i'o baeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu naro ave jögoroho Badare ihoro darugo'o majëhi'ië'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharüëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. ¹⁸ Èhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje. ¹⁹ Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumi'e muoho bövioho bise'oho ëma ömarueje. ²⁰ Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. ²¹ Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi ariböviëro jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. ²² Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërëjavuobe va'ajeje. ²³ Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Èhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönëgë'iroho nadi ri'öromo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ego majaho be-valoromo vahiromëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijihö'iröhe jöhoje.

¹ God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore. ² Ëhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ëhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae

jevajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³ O jemë God-are aribövïe jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'oho nadi ujuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiroho bogojio'i. ⁴ O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore. ⁵ Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'ë'oho Keriso'o God'o muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶ Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue aribövïohuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷ Ëhuni ëhi jië'e aribövïohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemë'o ramoramo'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ëhuni aji'ere raromarue aribövïehu raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹ Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejarueje. Ëhuni aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejeko jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹² Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³ Jabesi sisë aho'o gurihiro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore

jië'o'ho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jõe ioromo uvarueje:

Niavanuoho ri'öjêjo.

Guomanuoho i'ovêjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajêjo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharu-joho êho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷ Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejôro Badahu nimajoho êho avoho garomo baere.

¹⁸ Nadi vörö'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjêvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego êhuro simano mae jêvo'i.

¹⁹ Psalms surire jajivare jôho God rajahi'irôhe jôho Aru'ahehu bojëmaje jõe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiromo êhi jië'e jôho ionövore.

²⁰ Vae majae huë mae o huë sisë rovë'o'ho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'irôhe jôhoje.

²¹ Röhu Keriso mae uehorovaruje jêvaje êhuni göëro gö hesi jôho ejahorovore.

²² Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejêhore

²³ rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajêhi êhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴ Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi êhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jôho ejêho barëre.

²⁵ O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje ²⁶ ëhuro ekaresiaho jovëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromomo ma-maemu avohavuoröhëni. ²⁷ Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhego. I'ö masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinoho bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromomo muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'o baru'o jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ëhu'ëro jiel'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uvë'eje. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börömo börömeje. Ëjë hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömoho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

6

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jöeni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae maeje. ² Ëhi jië'e jögoroho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi vëmoho vavuho mae uehorovëvonëjo. Ëjöhö börömo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'oho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ëhesi bëhoho uvë'eje: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'oho ëhuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuëjo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ëhioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jöho röjëhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromo jabesi jöho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'o uhohu'o ejëhonövore. ⁶ Nadi madöemuoho ejëhorego jemesi masijohuro gëromo uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejahuëromo nadi bijönimo'i dë vövöbajo'e aho'o mu öroro bojamiromo God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejahuëromo dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'oho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'oho o nosi nimoro mu vaejë'oho iae hesi höjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromo giagamëharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu

ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o ma-gemuoho uehorovavuaje höjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhi'ieß'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore.

¹¹ God-hu bojamuaje muorovo inömo ho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuijë'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramoe mu muebejarue ariböviohu'o döre raro-

marue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. ¹³ Èhuni God-hu bojamuaje muorovo inömo ho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Èhi muorovujuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ Èhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ieß'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Èhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ieß'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ieß'iroho biriri'e niögoho vinebire ba'amo'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Èhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ëhuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ieß'iroho höru gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Èhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuaje jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ieß'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e.

Ĕhesi bēhoho God-ro no ajamuijaje hō uvoromo hu mae uehorovonōvore. Ĕhi uehorovē'ohuro Satan-ro hesi vōrō'e bijohuro bijēho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'iē'iroho biriri'e simano bosōho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ēhuro bogo nemavo'i mae javorōhego. Ĕhesi bēhoho simanēro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuē'e hōjo. Ĕhi uehorovē'ohuro ēhuro Satan-are sisēho tugoho'iramu jemē bogo baejēvo'ē'e.

O a'o muorovo'iē'iroho kaejō ēgoho övēro ma'enoromo muorovo'anue. Ĕhesi bēhoho God-are jō hesi Aru'ahuhu bojamuijajoho ēhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸ Ĕhi jiē'e muoho vaejē'i majae ēhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jōe gö gö ĕn-inaminōvore. Ĕhi ē'irarije nune jioromo majae ēhi biririvore. Biririvoromo God-are aribōvie aho'o jabesi jōēni uehorovore. ¹⁹ O nasi jōho ēhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jō a majēhi'iē'iroho huro jō maho bojemego naro bogo juhuonivē'e ma-sama'e majēhinōvo'iro ēhuro jabumē hesi gurihijē'e jō ma hesi bēhoho mae garomo heruomorōhe. ²⁰ Ĕjō maho ae majēhi'irodego ēhuni na God-are ihoro jō majēhijaje ae jeve. Rōhu na savoji gagore hije. Ĕhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ē jōho ma-sama'e majēhinōvo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jōhoje.

²¹ Rōhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ē jōho jemē'o he'irarijego ēhuni Tychicus-ro ō'oromo majēhi'iramu he barē'aruje. Tychicus hu nosi huē baerovarue ōeje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²² Ĕaho

naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho ma-jëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'i-rarijego. ²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini
copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Apr 2018 from source files dated 20 Jul 2017

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa